

[Christmas Møller.]

naar den ikke vandrer forstandige Veje paa dette Omraade — vil kunne forvente, at det konservative Folkeparti vil være med til at yde Millioner til Understøttelser.

Rager: Baggrunden for det Lovforslag, vi drøfter her, er den Erhvervssituation, som er blevet oprullet i de Møder, vi holdt i Gaar og i Eftermiddags, og man maa vel som Resultat deraf kunne sige for det første, at den Situation, vi er kommet ind i nu, er skabt af internationale Grunde. Med eet Slag at løse Erhvervsspørgsmaalet herhjemme, saaledes som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller forlanger af Regeringen, idet han vil have, at den skal gribe Ondet om Roden og skaffe Arbejde, det er umuligt. Regeringen har selv erklæret — og jeg ved ikke, hvordan man egentlig skulde tænke sig, at en socialdemokratisk Regering, selv om den har radikal Islæt, skulde kunne bære sig ad paa anden Maade —, at den vil gøre alt for at sætte Arbejdet i Gang, men den er henvist til de Magtmidler, den har. Og naar dertil kommer, at man fra Oppositionspartiernes Side stiller sig karrig med Hensyn til de Midler, der anvises, saa er det givet, at Situationen ikke er let, og Vanskelighederne kan ikke løses ved at skaffe Arbejde straks. Det er paa denne Baggrund, vi maa se det Forslag, som foreligger her.

Det er ikke hyggeligt paa Rigsdagen stadig at skulle beskæftige sig med Hjælpeforslag. Det er ikke rart, naar man har udbygget en Arbejdsløshedsforsikring, da at skulle sætte Lapper paa den ved forskellige Lejligheder, og det er jo i Virkeligheden det, der sker nu. Men dér maa man erindre — det har været nævnt under Debatten her —, at den Arbejdsløshedslovgivning, vi har i Øjeblikket, for saa vidt er delvis kasteret, idet den er blevet ødelagt, den Gang man i 1927 amputerede de nødvendige Udbygninger, som skulde træde til under Krisesituationer. Den almindelige Arbejdsløshedslovgivning er bygget saaledes, at den kan holde og skal kunne holde under normale Tider, og saa maa vi endda erindre, at den er bygget op begyndende i 1907—08 med et Tilskud fra det offentliges Side, der svarede til Arbejdernes egne Bidrag, trods det, at vi den Gang slet ikke kendte til Arbejdsløshed i den Udstrækning, hvori vi har den nu. Den Gang gav det offentlige altsaa — under langt lettere Forhold for Arbejderne — et Tilskud, der var lig Arbejdernes. Nu, under saa meget sværere Forhold, er det offentliges Tilskud gaaet saa ganske overordentligt ned i Procenter. Det ærede Medlem Hr. Ei-

ner Jensen nævnte jo disse Procenter, og jeg skal derfor ikke komme ind derpaa, men blot pege paa den Kendsgerning, at det offentliges Tilskud er gaaet saa langt med samtidig med, at den normale Arbejdsløshedsprocent er vokset paa Grund af den mere storindustrielle Udvikling, og desuden kommer dertil Kriseforholdene. Det forekommer mig derfor, at saaledes som Situationen ligger, maa man acceptere, at en Lovgivning af denne Art er nødvendig, selv om man maa beklage, at Systemet ikke er saa fast udbygget og Samfundet saa vel ordnet, at man kunde undgaa den.

Inden dette Lovforslag blev forelagt, tog jo den højtærede Socialminister Initiativet til at komme nogle særlig daarligt stillede, de saakaldte hjemløse, til Hjælp. Det forekommer mig, at efterhaanden som man trængte ind i dette Problem, saa viste det sig, at der slet ikke var et Problem af den Størrelse, man egentlig havde faaet Indtryk af, denne Sag havde faaet større Dimensioner, end den virkelig havde; der var ikke i Antal saa mange, men derfor var Situationen lige fortvivlet for dem, der var inde i den. Men jeg tror, det var rigtigt og godt, at Socialministeren tog fat paa den Maade, som der blev taget fat, og jeg tror netop, det var rigtigt, at der blev taget med en vis large Haand, at man med andre Ord for en Gangs Skyld — hvad det ærede Medlem Hr. Krag mente at maatte bebrejde Socialministeren — ogsaa greb saaledes ind, at man delvis, kan man sige, beskyttede Alimenterne. Og hvorfor mener jeg, at det i dette Tilfælde var rigtigt? Jo, fordi, hvis man ikke havde gjort det med en tilstrækkelig large Haand, saa havde man ikke opnaaet det, som man nu maa have opnaaet, nemlig at kunne sige, at der har i Virkeligheden været en fuldstændig Hjælpen til Bunds; man har derigennem faaet konstateret, hvor stor denne Nød var, og der er ingen Agitationsbund mere for at skildre den større, end den er konstateret. Derfor tror jeg, det var den rigtige Vej, man gik frem her, at man sørgede for, om jeg saa maa sige, at skrabe Bunden, saa man var ganske klar over, at man havde faaet alt med, hvad der kunde ønske at hjælpes, og at man havde gjort det paa en saadan Maade, at ingen, der virkelig trængte til Hjælp, og som var ved sine fulde fem, kunde undslaa sig for at tage imod den. Nu vil jeg indrømme, at der har jo ogsaa været rejst en vis Agitation imod at tage imod Hjælpen, og den har været mig lidt uforstaaelig, men alligevel, under Forhandlingerne i Aften er jeg begyndt at forstaa, at det maaske ogsaa kunde være noget